

sygn. akt IC 1782/22 upr

WYROK W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2023 roku

Sąd Rejonowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Kasperkiewicz - Jeruszka

Protokolant: Aneta Bednarek –Janik

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2023 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) 1 (...) w K.

przeciwko Gminie M.

o zapłatę

1. powództwo oddała,

2. zasądza od powoda (...) 1 (...) w K. na rzecz pozwanej Gminy M. kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset zł) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia uprawomocnienia się

wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 1782/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 sierpnia 2022 roku powód (...) 1 (...) z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanej Gminy M. kwoty 9.292,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych od dnia 8 lipca 2020 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest nabywcą wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki Nr (...) z dnia 21 września 2015 roku. Przedmiotowa wierzytelność stanowi sumę kapitału pożyczki udzielonej przez (...), odsetek karnych naliczonych od niespłaconych rat kapitałowych oraz po dniu wymagalności roszczenia od całości niespłaconego kapitału pożyczki. Pozwany wyjaśnił, że w dniu 21 września 2015 roku zbywca wierzytelności (...) im.

F. S. zawarła z G. S. umowę przystąpienia do długu, której przedmiotem było ustalenie warunków spłaty należności pożyczkodawcy względem pożyczkobiorcy, a wynikającej z udzielonej pożyczki Nr (...) z dnia 26 stycznia 2015 roku. G. S. zmarła w dniu 28 grudnia 2015 roku nie regulując należności wynikających z zawartej ze zbywcą wierzytelności przedmiotowej umowy. Zgodnie z Regulaminem Udzielania Kredytów i P. w (...) roszczenie stało się wymagalne z dniem ustania członkostwa pożyczkobiorcy, do którego doszło z chwilą śmierci.

Zgodnie z treścią postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 3 marca 2022 roku wydanego w sprawie II Ns 481/21 spadek po zmarłej na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyła pozwana Gmina M..

Powód podniósł, że w dniu 21 grudnia 2018 roku skierował do Sądu Rejonowego w Częstochowie wniosek o zawiązanie spadkobierczyni do próby ugodowej, czym skutecznie przerwał bieg terminu przedawnienia roszczenia. Do zawarcia ugody nie doszło.

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina M. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwana zakwestionowała roszczenie powoda tak co do zasady, jak i wysokości, w tym również podniosła zarzut jego przedawnienia. Wskazała, że sporne roszczenie stało się wymagalne z dniem śmierci pożyczkobiorcy, to jest 28 grudnia 2015 roku, podczas gdy pozew o zapłatę należności wchodzących w skład spadku złożono w sierpniu 2022 roku. Pozwana zaprzeczyła, by przez zawiązanie do próby ugodowej doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia, bowiem zostało ono podjęte w celu doprowadzenia do przerwy w biegu przedawnienia, a nie bezpośrednio w celu zawarcia ugody. Podniesiono, że wniosek ten został skierowany do sądu w momencie, w którym nie zostało jeszcze stwierdzone, że to pozwana jest spadkobiercą zmarłej dłużniczki, a więc roszczenie nie mogło być skutecznie dochodzone przez powoda przed sądem.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 21 września 2015 roku G. S. zawarła ze (...) im. F. S. z siedzibą w G. (dalej: (...)) umowę przystąpienia do długu. Przedmiotem ugody była wierzytelność przysługująca (...) wobec przystępującej do długu z tytułu umowy pożyczki Nr (...) z dnia 26 stycznia 2015 roku zawartej przez (...) z R. S..

Zgodnie z treścią umowy wierzytelność była wymagalna w dacie podpisania ugody w całości i wynosiła 9.355,50 zł, w tym kapitał z tytułu umowy – 9.216,62 zł oraz odsetki za opóźnienie należne do dnia podpisania ugody – 138,88 zł zaś G. S. zobowiązała się do spłaty należności objętej ugodą do dnia 15 marca 2018 roku.

Ugodę zawarto na okres od 21 września 2015 roku do 15 marca 2018 roku.

Szacunkowy całkowity koszt ugody określono na kwotę 1.876,09 zł, a szacunkową wartość odsetek – na kwotę 1.876,09 zł.

(dowód: umowa przystąpienia do długu k. 44-45v)

G. S. zmarła w dniu 28 grudnia 2015 roku.

(dowód : kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu k. 46,)

W dniu 27 września 2018 roku (...) 1 (...) w K. zawarł ze (...) im. F. S. z siedzibą w G. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której nabył pakiet wierzytelności pieniężnych wynikających z umów kredytów i pożyczek zawieranych w toku prowadzonej przez cedenta działalności.

Jednym z zobowiązań objętych umową była wierzytelność przysługująca pożyczkodawcy (...) względem pożyczkobiorcy G. S. z tytułu umowy Nr (...) z dnia 21 września 2015 roku.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 27 września 2018 roku wraz z załącznikami k. 26-43)

W dniu 21 grudnia 2018 roku powód skierował do Sądu Rejonowego w C. wniosek o zawiązanie pozwanej do próby ugodowej w sprawie zapłaty należności w kwocie 9.177,03 zł wynikającej z tytułu umowy przystąpienia do długu Nr (...) zawartej przez G. S..

Na posiedzeniu wyznaczonym na dzień 27 lutego 2019 roku (sygn. akt XV Co 8179/18) nie doszło do zawarcia ugody.

(dowody: wniosek o zawiązanie do próby ugodowej k. 51-53, zawiadomienie k. 54-54v, akta Sądu Rejonowego w Częstochowie Wydziału XV Cywilnego, sygn. akt XV Co 8179/18)

Spadek po zmarłej na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyła Gmina M. w całości. Prawa spadkowe pozwanej stwierdzone zostały postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie Wydziału II Cywilnego z dnia 3 marca 2022 roku w sprawie II Ns 481/21.

(dowody: kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu k. 46, kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie Wydziału II Cywilnego z dnia 3 marca 2022 roku, sygn. akt II Ns 481/21 k. 57)

Pismem z dnia 24 czerwca 2022 roku powód wezwał pozwaną jako spadkobierczynię po zmarłym dłużniku G. S. do zapłaty w określonym terminie kwoty 9.197,03 zł tytułem zwrotu należnego świadczenia wynikającego z umowy przystąpienia do długu z dnia 21 września 2015 roku Nr (...).

Pomimo wezwania do zapłaty pozwana nie uregulowała żądanej należności.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 47-48v, korespondencja z dnia 4 lipca 2022 roku k. 58, korespondencja z dnia 20 lipca 2022 roku k. 59)

Według stanu na dzień 23 sierpnia 2022 roku zadłużenie po zmarłej G. S. wynosiło 9.312,25 zł.

(dowód: raport spłaty k. 60-61)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Stosownie zaś do treści art. 120 § 1 zdanie pierwsze k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Skutki biegu przedawnienia wywołanej przez zbywcę wierzytelności odnoszą się co do zasady także co do cesjonariusza. Nabywa on wierzytelność w takim kształcie, w jakim przysługiwała ona zbywcy, również w aspekcie stanu jej przedawnienia. Innymi słowy, zgodnie z ogólnym założeniem zbycie wierzytelności pozostaje z zasady bez wpływu na bieg terminów przedawnienia oraz skutki zdarzeń kształtujących ten bieg, które nastąpiły przed dokonaniem cesji (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2022 roku, (...) 2/22, Legalis Nr 2763859).

Na podstawie przedstawionych przez strony dowodów Sąd ustalił, że roszczenie powoda będące przedmiotem niniejszej sprawy stało się wymagalne w dniu 28 grudnia 2015 roku, to jest z chwilą śmierci zobowiązanego. Okoliczność ta nie była przedmiotem sporu pomiędzy stronami.

Uwzględniając fakt, iż wierzyciel pierwotny ((...) im. (...)) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych Sąd stwierdził, że termin przedawnienia roszczenia wynosi w rozpoznawanej sprawie trzy lata.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że sporne roszczenie uległo przedawnieniu z końcem 2018 roku. Powództwo w niniejszej sprawie wytoczono

w sierpniu 2022 roku, co oznacza, że do zainicjowania postępowania doszło już po upływie terminu przedawnienia.

Stosownie do art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Poza sporem pozostaje, że zawezwanie do próby ugodowej (art. 185 k.p.c.) co do zasady przerywa bieg terminu przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2006 roku, III CZP 42/06, Legalis Nr 74980), wskazuje się jednak, że w treści wniosku w sposób jednoznaczny określić należy przedmiot żądania i jego wysokość.

Zainicjowanie postępowania pojednawczego musi ponadto spełniać przesłankę przedsięwzięcia czynności bezpośrednio w celu określonym w art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c.,

a ponadto nie może stanowić nadużycia prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. Nie stanowi bowiem czynności bezpośrednio zmierzającej do dochodzenia roszczenia złożenie takiego wniosku opartego na art. 185 k.p.c., którego celem jest wyłącznie doprowadzenie do przerwania biegu przedawnienia. Cel taki pozostaje sprzeczny zarówno z założeniami instytucji przedawnienia roszczenia, jak i podstawowym założeniem postępowania pojednawczego, jakim jest zawarcie ugody.

W każdym przypadku – niezależnie od tego, czy jest to zawezwanie pierwsze czy też kolejne – Sąd jest nie tylko uprawniony, ale i zobligowany do ustalenia, czy spełnione zostały warunki określone w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., a zatem i do weryfikowania, czy w tej konkretnej sprawie rzeczywistym celem wierzyciela było zaspokojenie roszczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2017 roku, V CSK 204/16, Legalis Nr 1580571, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2018 roku, II CSK 694/17, Legalis Nr 1770006).

Poza sporem pozostaje, że pismem z dnia 21 grudnia 2018 roku powód zainicjował przed tutejszym Sądem postępowanie w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej, które jednak nie zakończyło się zawarciem ugody. Z tego faktu powód wyprowadził wniosek, że bieg przedawnienia przysługującego mu roszczenia uległ przerwaniu stosownie do art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Uwzględniając jednak powyższe rozważania Sąd stwierdził, że stanowisko strony powodowej pozostaje błędne, a roszczenie dochodzone pozwem jest przedawnione.

Na podstawie przedstawionych przez strony dowodów Sąd uznał, że zawezwanie do próby ugodowej, na które powołuje się powód, nie spowodowało przerwania biegu terminu przedawnienia, albowiem zostało dokonane wyłącznie w celu uniknięcia przedawnienia roszczenia, a nie w celu realnego dochodzenia roszczenia. G. S. zmarła w dniu 28 grudnia 2015 roku, jednakże prawa spadkowe pozwanej Gminy M. jako spadkobierczyni zmarłej potwierdzone zostały dopiero postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 3 marca 2022 roku. W dacie zawezwania do próby ugodowej, jak również w dacie posiedzenia wyznaczonego w sprawie XV Co 8179/18 powód nie posiadał jeszcze wiedzy odnośnie do kręgu spadkobierców G. S.. Świadomości takiej nie posiadała również sama pozwana. Powód zainicjował postępowanie spadkowe po zmarłej dopiero w 2021 roku, a nic nie stało na przeszkodzie ku temu, aby wierzyciel pierwotny złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku niezwłocznie po powzięciu wiedzy o zgonie dłużniczki.

Podkreślić należy, że powód nabył sporną wierzytelność w dniu 27 września 2018 roku w trybie art. 509 k.c., a zatem na jedynie niewiele ponad trzy miesiące przed końcem terminu przedawnienia. Okoliczność powyższa również pozwala jednoznacznie stwierdzić, że czynności podjęte przez powoda miały na celu wyłącznie wywołanie pożądanego przez stronę powodową skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia, nie natomiast czynność podjętą w celu bezpośredniego dochodzenia spornej wierzytelności. Trudno przyjąć, by powód mógł w dacie zainicjowania postępowania w sprawie XV Co 8179/18 skutecznie dochodzić roszczenia, skoro nie istniało postanowienie stwierdzające że Gmina M. jest spadkobiercą. To niewątpliwie w interesie powoda, a uprzednio wierzyciela pierwotnego ((...)) było ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za długi spadkowe zmarłej i dochodzenie wierzytelności

od właściwego spadkobiercy. Nie sposób uznać, aby żądanie zapłaty skierowane jedynie do potencjalnego zdaniem powoda zobowiązanego (art. 935 k.c.) wypełniało dyspozycje z przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c.

Nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, że zainicjowanie postępowania pojednawczego – z perspektywy powoda – zmierzać miało wyłącznie do wywołania skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia, a nie do zaspokojenia roszczenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym i prawnym Sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono na podstawie art. 118 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c., art. 123 § 1 pkt 1 k.c. i art. 124 a contrario k.c.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. Na koszty pozwanej składało się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym ustalone na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265, ze zm.).

O odsetkach od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.